

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХУВАННЯ ЗЕД»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	Богріновцева Людмила Миколаївна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/bogrinovtseva-lyudmila-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	LBohrinovtseva@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна форма навчання							
	4	120	20	22			78	Залік
	Заочна форма							
	4	120	2	4			114	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Страхування ЗЕД» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформуванню індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в формуванні базових знань з питань теорії і практики роботи страховиків щодо забезпечення потреб страхувальників при веденні зовнішньоекономічної діяльності. Завдання вивчення навчальної дисципліни: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування; висвітлення організації і шляхів розвитку міжнародного страхового ринку; з'ясування сутності та необхідності страхування у зовнішньоекономічній діяльності; розгляд основних умов страхування зовнішньоторговельних вантажів, страхування експортних кредитів, страхування відповідальності у міжнародному бізнесі; вивчення особливостей здійснення перестрахування і співстрахування на міжнародному страховому ринку. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	---

Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - категоріальний та понятійний апарат у страхуванні; - економічну природу страхування, його функції, принципи, місце і роль у сучасних умовах розвитку економіки; - особливості розвитку страхування; - сутність ризику та його класифікації; - особливості діяльності страхових компаній на страхових ринках; - структуру та тенденції розвитку вітчизняного та міжнародного страхового ринку; - методичні аспекти оцінки ризику та визначення страхової премії; - особливості складових страхової премії та структуру страхового тарифу; - тарифну політику страховика; - види ризиків у зовнішньоекономічній діяльності; - сутність та роль страхування у зовнішньоекономічній діяльності; - особливості визначення страхової премії у страхуванні зовнішньоторговельних вантажів, страхуванні експортних кредитів, страхуванні відповідальності у міжнародному бізнесі; - особливості перестраховування і співстраховування на міжнародному страховому ринку.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен вміти: - визначати та оцінювати ризики при здійсненні зовнішньоекономічних операцій в міжнародному бізнесі; - обирати види страхування, необхідні для здійснення певних зовнішньоекономічних операцій; - орієнтуватися в питаннях укладання договорів страхування, а також виплати страхових відшкодувань; - працювати зі страховою документацією у міжнародній практиці.
Тематика навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теорія та класифікація страхування. Економічна суть страхування Тема 1. Сутність, принципи та роль страхування Тема 2. Класифікація страхування Тема 3. Страхові ризики і їх оцінка Тема 4. Страховий ринок Тема 5. Страхова організація як частина економічної системи Змістовий модуль 2. Страхування зовнішньоекономічної діяльності та його основні види Тема 6. Сутність та роль страхування у зовнішньоекономічній діяльності Тема 7. Страхування зовнішньоторговельних вантажів Тема 8. Страхування експортних кредитів Тема 9. Страхування відповідальності у міжнародному бізнесі Тема 10. Перестраховування і співстраховування на міжнародному страховому ринку
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку особистісних якостей і професійної підготовки здобувачів освіти передбачається

	застосування різноманітних методів навчання, зокрема: - словесні (лекція, семінари, бесіда, розповідь); - наочні (ілюстрація, демонстрація, презентація); - практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації); - репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові); - стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітації); - контролю і самоконтролю (усні та письмові перевірки, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 24 квітня 2020 р. № 8. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженого рішенням Вченої ради НАСОН, протокол від 25 травня 2020 р. № 9.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Страхування ЗЕД» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 5 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль												Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	МКР	T6	T7	T8	T9	T10	МКР	30	100
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу (всього 50 балів за семестр).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 5 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-3	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	10 (50×0,2) / 35 (50×0,7)
Всього	10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводиться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (60×0,5)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22

Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.

<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Види страхових ризиків.
2. Визначення поняття «ризик-менеджмент страхової діяльності», його мета і зміст.
3. Відокремлені підрозділи страховика: сутність і особливості діяльності.
4. Економічний зміст перестрахування на міжнародному страховому ринку.
5. Економічний зміст співстрахування на міжнародному страховому ринку.
6. Економічний зміст страхової організації.
7. Економічний зміст страхування в зовнішньоекономічній діяльності.
8. Економічний зміст страхування відповідальності.
9. Зміст та роль страхування відповідальності у міжнародній торговельній діяльності.
10. Значення класифікації страхування для практичної діяльності страхових компаній.
11. Інноваційна діяльність страхової компанії.
12. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень в страхуванні.
13. Класифікація страхування в Україні.
14. Методи страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності.
15. Методи та системи страхування.
16. Міжнародна система «Зелена карта».
17. Міжнародний досвід страхування експортних кредитів.
18. Місце страхування в системі економічних категорій та його функції.
19. Наукове поняття класифікації страхування та її значення.
20. Необхідність і сутність перестрахування на міжнародному страховому ринку.
21. Необхідність та сутність страхування.
22. Об'єднання страховиків та учасників страхового ринку.
23. Об'єкт та види збитків при страхуванні відповідальності.
24. Організаційна структура страхової компанії.
25. Організація страхування у зовнішньоекономічній діяльності.
26. Основні класи страхування, де об'єктом виступає ЗЕД.
27. Основні принципи здійснення розрахунків страхових тарифів.
28. Основні форми страхового покриття експортних ризиків.
29. Основні функції страхування.
30. Особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.
31. Особливості організації страхування міжнародних товароперевезень.
32. Особливості організації морського страхування.
33. Особливості страхування відповідальності.
34. Особливості управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності.
35. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні.

36. Поняття й основні характеристики ризику. Ознаки страхового ризику.
37. Поняття страхового ринку.
38. Принципи перестрахування на міжнародному страховому ринку.
39. Принципи страхування експортних кредитів.
40. Принципи страхування.
41. Ризики в експортному кредитуванні.
42. Розвиток окремих галузей страхування в Україні: аналітичний огляд.
43. Роль страхового захисту в ринковій економіці.
44. Роль страхування як методу мінімізації зовнішньоекономічних ризиків у сучасних умовах господарювання.
45. Роль та значення НБУ на страховому ринку України.
46. Специфіка страхування у зовнішньоекономічній діяльності.
47. Співвідношення між класами та видами страхування, відповідно до Закону України «Про страхування» (№ 1909-IX).
48. Співстрахування і механізм його застосування.
49. Страховий ринок України та його характеристика.
50. Страхові компанії: види та значення.
51. Страхові премії, їх види та принципи розрахунків.
52. Страхування вантажів, котрі перевозяться морським транспортом.
53. Страхування відповідальності підприємств.
54. Страхування відповідальності роботодавців.
55. Страхування відповідальності судновласників, авіаперевізників, автоперевізника. Страхування відповідальності товаровиробника.
56. Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.
57. Страхування відповідальності у міжнародному туризмі.
58. Страхування відповідальності у ТНК.
59. Страхування екологічної відповідальності.
60. Страхування комерційних кредитів.
61. Страхування морських суден.
62. Страхування морських товароперевезень.
63. Страхування перевезень авіаційним транспортом у міжнародній торгівлі.
64. Страхування повітряних суден.
65. Страхування професійної відповідальності.
66. Структура страхового ринку.
67. Сутність і завдання маркетингу в страхуванні.
68. Сутність і призначення актуарних розрахунків.
69. Сутність страхування експортних кредитів.
70. Сутність страхування зовнішньоекономічної діяльності.
71. Сутність та класифікація ризиків зовнішньоекономічної діяльності.
72. Теоретичні засади актуарних розрахунків.
73. Управління процесом створення, реєстрації та ліцензування страхових компаній.
74. Управління ризиками і особливості основних етапів його застосування.
75. Характеристика методів перестрахування.
76. Характеристика непропорційного перестрахування.
77. Характеристика основних учасників-страховиків на ринках страхування експортних кредитів економічно розвинених країн.
78. Характеристика пропорційного перестрахування.
79. Характеристика ризиків та види авіаційного страхування.
80. Цифровізація страхового ринку України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручн. / 5-те вид., перероб. та допов. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 410 с.
2. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 319 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. / Ю. Г. Козак, Є. В. Савельєв та ін.; ред. Ю. Г. Козак / 6-е вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2019. 292 с.
4. Карцева В. В., Прасолова С. П. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник + навчальний тренінг. Київ: «SBAPrint», 2020. 568 с.
5. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
6. Олійник О.В., Нагаєва Г.О. Страхування: навч. посіб. Харків: Стильна типографія, 2020. 256 с.
7. Сосновська О.О. Страхування: навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
8. Про страхування : Закон України від 18 лист. 2021 р. № 1909-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1909-IX?msclid=76cc49d6b5ac11ec81de9b33d00654e1#top>
9. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 220 с.

Допоміжна:

1. Богріновцева Л. М. Особливості та перспективи цифровізації страхової діяльності. *Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій*: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 549-579. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/a01d46e8-0269-4b3b-a931-c8913a4e9c6a>
2. Богріновцева Л. М., Блохіна М. М. Сучасні тенденції розвитку страхового ринку України. *Молодіжний податковий конгрес*: зб. тез 20 трав. 2020 р. Ірпінь :Вид-во Університету ДФС України, 2020. С. 1018-1021.
3. Богріновцева Л. М., Бобровник В. М. Сучасний стан та тенденції страхового ринку України. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 84-86.
4. Богріновцева Л. М., Дудник Л. Р. Ризики у страховій діяльності та шляхи їх мінімізації. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 329-331
5. Богріновцева Л. М., Заяць Д. Г. Діяльність страхових компаній в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 89-91.
6. Богріновцева Л. М., Іванов І. Ю. Переваги інтернет-страхування в Україні. *Молодіжний податковий конгрес*: зб. тез 20 трав. 2020 р. Ірпінь :Вид-во Університету ДФС України, 2020. С. 1058-1059.
7. Богріновцева Л. М., Ісаєва С. Д. Технологічні та цифрові інновації у сфері страхування. *Страховий ринок України у світлі євроінтеграції: новітні виклики та тренди*: збірник матеріалів VI Міжн. наук.-практ. конф., 23 березня 2023 р. Київ: КНЕУ, 2023. С. 137-140. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/40484>
8. Богріновцева Л. М., Ключка О. В., Заїчко І. В. Розвиток та впровадження

інноваційних підходів до фінансового управління страховими компаніями в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3608>

9. Богріновцева Л. М., Приходько Є. С. Розвиток майнового страхування в Україні. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах*: зб. матеріалів VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 19 березня 2020 р. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 332-334

10. Богріновцева Л. М., Філюк А. В. Особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні. *Сучасні тренди соціально-економічних перетворень та інтелектуалізації суспільства в умовах сталого розвитку*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 10 листопада 2023 р.). Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. С. 51-53. URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2023/12/i-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferenciya-2023.pdf#page=52>

11. Богріновцева Л. М., Фісюк Е. В. Особливості розвитку особистого страхування в Україні. *Стратегія і практика інноваційного розвитку фінансового сектору України*: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 26-27 березня 2020 р. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2020. С. 92-94.

12. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 216-226. URL: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/91/104>

13. Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О. Шляхи протидії страховому шахрайству в сучасних умовах розвитку. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. №1(13). С.107-117. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/255>

14. Васильєва Т., Козьменко С., Козьменко О. Нові вектори розвитку страхового ринку України: монографія. Суми: «Університетська книга», 2022. 315 с.

15. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity: навч. посіб. Львів. ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

16. Говорушко Т.А. Страхові послуги: навч. посіб. / 3-є видання. Київ : ЦУЛ, 2019. 376 с.

17. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія.. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.

18. Ключка О., Богріновцева Л. Розвиток страхування в Україні в умовах ризиків пандемії та війни. *Економіка та суспільство*. 2024. №70. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-15>

19. Онишко С.В., Богріновцева Л.М. Особливості розвитку страхового ринку України в умовах регуляторних змін. *Ukraine, Bulgaria, EU: economic, financial, technical and social development trends: materials VIII International Scientific and Practical Conference (Burgas, Bulgaria, July 1-2, 2024)*. Burgas: Avangard Prima, 2024. С. 91-93. URL: <https://omp.dpu.edu.ua/catalog/view/570/832/5735>

20. Онишко С.В., Богріновцева Л.М., Ключка О. В. Трансформація страхового ринку України в умовах сьогодення. *Інтернаука. Серія: Економічні науки*. 2023. №9. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-9-9147>

21. Опальчук Р.М. Страховий менеджмент: навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2023. 251 с.

22. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні: навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Є. О. Харитонов, О. І. Сафончик, О. С. Адамова та ін. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/12593>

23. Плиса В. Й. Страхування: підруч. / 2-ге вид, виправлене й доповнене. Київ : Каравела, 2019. 512 с

24. Прасолова С. П., Карцева В.В. Інститути міжнародного страхового ринку: навчальний посібник+навчальний тренінг. Київ:, «SBA-Print», 2020. 568 с.
25. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
26. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М. Особливості діяльності страхових компаній на фінансовому ринку України в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 71. С. 251-258. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/46.pdf
27. Чуницька І. І., Богріновцева Л. М., Ключка О. В. Аналіз впливу сучасних технологій на розвиток страхового бізнесу в Україні. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. №7. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14603795>
28. Kovalenko Yu., Tkachenko N., Kvasnytska R., Bohrinovtseva L., Hrubliak O. Assessment of the Solvency of Insurance Companies on the Basis of Comprehensive Risk Accounting. *37th IBIMA Conference*: 30-31 May 2021, Cordoba, Spain. URL: <https://ibima.org/accepted-paper/assessment-of-the-solvency-of-insurance-companies-on-the-basis-of-comprehensive-risk-accounting/>
29. Kuzior A., Zakharkina L., Kubaščíkova Z., Chentsov V., Lyeonov S. Insurance market transparency research trends: bibliometric analysis. *Insurance Markets and Companies: Analyses and Actuarial Computations*. 2023. Vol. 14. №1. Pp. 136-152. URL: https://www.researchgate.net/publication/376877436_Insurance_market_transparency_research_trends_Bibliometric_analysis
30. Skaf Y., Eid C., Thrassou A., ElNemar S., Rebeiz K. S. Technology and service quality: achieving insurance industry customer satisfaction and loyalty under crisis conditions. *EuroMed Journal of Business*. 2024. URL: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/emjb-01-2024-0027/full/html?utm_source=chatgpt.com
31. Sukmawan R., Zulganef Z. The influence of insurance service reputation, customer relationship management, and price attractiveness on insurance service customer experience: a literature review. *International Journal of Business Economics and Social Development*. 2023. Vol. 4. №1. Pp. 32-37. URL: https://www.researchgate.net/publication/368232779_The_Influence_Of_Insurance_Service_Reputation_Customer_Relationship_Management_And_Price_Attractiveness_On_Insurance_Service_Customer_Customer_Experience_A_Literature_Review
32. Tkachenko N., Kovalenko Y., Bohrinovtseva L. New Methods in Assessing the Risks and Solvency of Insurance Companies. *Journal of Eastern Europe Research in Business and Economics*. 2022. Vol. 2022 (2022). URL: <https://ibimapublishing.com/articles/JEERBE/2022/765785/765785.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Інтернет-журналу Forinsurer. URL: <http://forinsurer.com/>
3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <https://uainsur.com/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Федерації страхових посередників України. URL: <http://fspu.com.ua/>

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол №14 від 10 червня 2025р.